

Υπόθεση T-9/93

Schöller Lebensmittel GmbH & Co. KG **κατά** **Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**

«Ανταγωνισμός — Συμβάσεις αποκλειστικής προμηθείας παγωτών — Σχετική αγορά — Δυνατότητα παρακώλυσεως της προσβάσεως τρίτων στην αγορά — Διοικητικό έγγραφο περί θέσεως της υποθέσεως στο αρχείο — Αρνητική πιστοποίηση — Διάρκεια ισχύος των συμβάσεων — Εξαίρεση κατά κατηγορίες — Απαγόρευση της συνάψεως συμβάσεων αποκλειστικότητας στο μέλλον»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (δεύτερο πενταμελές τμήμα) της 8ης Ιουνίου
1995 Π - 1615

Περίληψη της αποφάσεως

1. Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Προσβολή του ανταγωνισμού — Αισθητή επίδραση — Έκταση της ανακοινώσεως σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 1)
2. Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Προσβολή του ανταγωνισμού — Συμβάσεις αποκλειστικής αγοράς — Κριτήρια εκτιμήσεως — Δυνατότητα προσβάσεως στην αγορά — Οι επίδικες συμβάσεις συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στην ενδεχόμενη στεγανοποίηση της αγοράς που οφείλεται στον μεγάλο αριθμό παρεμφερών συμβάσεων (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 1)

3. Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Προσβολή του ανταγωνισμού — Πλέγμα συμβάσεων αποκλειστικότητας — Η εκτίμηση των αποτελεσμάτων και του συμβατού προς τους περι-
ανταγωνισμού κανόνες της Συνθήκης ισχύει για το σύνολο των επιμέρους συμβάσεων
(Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 1)
 4. Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Κοινοποίηση — Απόφαση με την οποία η Επιτροπή έθεσε
την υπόθεση στο αρχείο — Νομική φύση — Μεταγενέστερη κίνηση της διαδικασίας περι-
διαπιστώσεως παραβάσεως — Προϋποθέσεις
(Κανονισμός 17 του Συμβουλίου)
 5. Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Απαγόρευση — Εξαιρέση κατά κατηγορίες — Συμφωνίες
αποκλειστικής αγοράς — Κανονισμός 1984/83 — Συμβάσεις που ανανεώνονται σιωπηρώς
για χρονική περίοδο που μπορεί να υπερβεί τα πέντε έτη — Δεν εμπίπτουν στην εξαιρέση
(Κανονισμός 1984/83 της Επιτροπής, άρθρο 3, στοιχ. δ)
 6. Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Απαγόρευση — Εξαιρέση — Προϋποθέσεις — Βελτίωση
της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων — Εκτιμάται με γνώμονα το γενικό συμ-
φέρον και όχι το συμφέρον των συμβαλλομένων
(Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 3)
 7. Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Παύση των παραβάσεων — Εξουσία της Επι-
τροπής — Απαγόρευση προς ορισμένη επιχείρηση να συνάπτει συμφωνίες αποκλειστικό-
τητας στο μέλλον — Δεν εμπίπτει στις εξουσίες της Επιτροπής — Έλλειψη νομικού ερε-
σματος — Προσβολή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως
(Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 3· κανονισμός 17 του Συμβουλίου, άρθρο 3· κανονισμός
1984/83 της Επιτροπής, άρθρο 14)
1. Ένα πλέγμα συμβάσεων αποκλειστικής προμήθειας δεν είναι άνευ ετέρου ικανό να παρεμποδίσει, να περιορίσει ή να νοθεύσει αισθητά τη λειτουργία του ανταγωνισμού απλώς και μόνο διότι σημειώθηκε υπέρβαση των ορίων που προβλέπει η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας. Είναι κάλλιστα δυνατό, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων που υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα όρια να επηρεάζουν μόνο σε αμελητέο βαθμό το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών ή τον ανταγωνισμό και κατά συνέπεια να μην εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
 2. Όσον αφορά το ζήτημα αν ορισμένες συμβάσεις αποκλειστικής προμήθειας εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης πρέπει να ερευνηθεί αν το σύνολο των παρεμφερών συμβάσεων που έχουν συναφθεί στη σχετική αγορά και των λοιπών στοιχείων

του οικονομικού και νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται οι συγκεκριμένες συμβάσεις παρέχουν την ένδειξη ότι οι συμβάσεις αυτές έχουν ως σωρευτικό αποτέλεσμα τη στεγανοποίηση της αγοράς αυτής έναντι των νέων εγχωρίων και αλλοδαπών ανταγωνιστών. Αν δεν συμβαίνει αυτό, οι επιμέρους συμβάσεις που συναποτελούν τη δέσμη συμφωνιών δεν επηρεάζουν τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του προαναφερθέντος άρθρου. Αν αντιθέτως προκύψει ότι η διεύθυνση στην αγορά είναι δυσχερής, πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω κατά πόσο οι επίδικες συμβάσεις συμβάλλουν στην παραγωγή του σωρευτικού αποτελέσματος, εννοείται δε ότι απαγορεύονται μόνο οι συμβάσεις που συμβάλλουν σημαντικά στην ενδεχόμενη στεγανοποίηση της αγοράς.

που έχει συνάψει στην αγορά ένας προμηθευτής και οι εντεύθεν κρίσεις που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 85 της Συνθήκης ισχύουν για το σύνολο των επιμέρους συμβάσεων που το συναποτελούν.

Όσον αφορά την εκτίμηση της επιπτώσεως του πλέγματος των συμβάσεων αποκλειστικότητας επί της προσβάσεως στην αγορά, πρέπει να ληφθούν υπόψη ο αριθμός των σημείων πώλησεως που δεσμεύονται συμβατικώς με τους παραγωγούς σε σύγκριση με τον αριθμό των εμπόρων λιανικής πώλησεως που δεν δεσμεύονται, οι ποσότητες τις οποίες αφορούν οι δεσμεύσεις αυτές καθώς και η αναλογία μεταξύ των ποσοτήτων αυτών και των ποσοτήτων που διαθέτουν οι μη δεσμευόμενοι έμποροι λιανικής πώλησεως και να μη λησμονείται το γεγονός ότι ο βαθμός εξαρτήσεως που προκύπτει από τις συμβάσεις αυτές, όσο σημαντικός και αν είναι, αποτελεί ένα μόνο στοιχείο, μεταξύ άλλων, του οικονομικού και νομικού πλαισίου εντός του οποίου πρέπει να γίνεται η εν λόγω εκτίμηση.

3. Η εκτίμηση της επί του ανταγωνισμού επιπτώσεως ενός πλέγματος παρεμφερών συμβάσεων αποκλειστικής προμηθείας

4. Ένα διοικητικό έγγραφο με το οποίο η Επιτροπή γνωστοποιεί σε μια επιχείρηση, που κοινοποίησε πρότυπο συμφωνιών παραδόσεως τις οποίες συνάπτει με τους εμπόρους λιανικής πώλησεως των προϊόντων της, την άποψή της ότι, βάσει των στοιχείων που έχει στη διάθεσή της, δεν έχει λόγο να επέμβει όσον αφορά τις εν λόγω συμβάσεις και ότι επομένως η υπόθεση μπορεί να τεθεί στο αρχείο δεν αποτελεί ούτε απόφαση αρνητικής πιστοποιήσεως ούτε απόφαση εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, κατά την έννοια των άρθρων 2 και 6 του κανονισμού 17, δεδομένου ότι δεν εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού. Συνεπώς το έγγραφο αυτό δεν εμποδίζει την Επιτροπή, η οποία έλαβε καταγγέλτα που οφείλει να ερευνήσει, να κινήσει τη σχετική διαδικασία, κάνοντας χρήση της ευχέρειας για την οποία επιφυλάχθηκε, αν κρίνει ότι μεταβλήθηκαν αισθητά ορισμένα νομικά ή πραγματικά στοιχεία στα οποία είχε στηρίξει την πρώτη εκτίμησή της.

5. Οι συμβάσεις αποκλειστικής προμηθείας, η ισχύς των οποίων ανανεώνεται σωπηγώς και μπορεί να υπερβεί σε διάρκεια τα πέντε έτη, πρέπει να θεωρηθούν ότι συνήφθησαν για αόριστο χρόνο και επομένως δεν εμπόδιζαν στην εξαίρεση κατά κατηγορίες που προβλέπει ο κανονισμός 1984/83 για ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών αποκλειστικής προμηθείας.

6. Η βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων η οποία, κατά το άρθρο 85, παράγραφος 3 της Συνθήκης, αποτελεί την πρώτη από τις τέσσερις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται συγχρόνως για να μπορεί να τύχει εξαιρέσεως μια συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων που δεν ανταποκρίνεται στις απαγορεύσεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου δεν μπορεί να συνίσταται σε όλα τα πλεονεκτήματα που αποκομίζουν τα μέρη από τη συμφωνία όσον αφορά τις οικείες δραστηριότητες παραγωγής ή διανομής. Πρέπει να διαπιστώνονται αισθητά αντικειμενικά πλεονεκτήματα, από τη σκοπιά του δημοσίου συμφέροντος, ικανά να αντισταθμίσουν τα προβλήματα που δημιουργεί η συμφωνία στο επίπεδο του ανταγωνισμού.

7. Η Επιτροπή δεν έχει την εξουσία να απαγορεύσει σε μια επιχείρηση, την οποία εντέλλεται να εγκαταλείψει το πλέγμα συμφωνιών αποκλειστικότητας που έχει συγκροτήσει, να συνάπτει στο μέλλον νέες συμφωνίες αυτού του είδους. Συγκεκριμένα μια τέτοια εξουσία δεν βρίσκει νόμιμο έρεισμα ούτε στο άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, το οποίο δεν απαγορεύει κατ' αρχήν αυτές

τις συμφωνίες, ούτε στο άρθρο 3 του κανονισμού 17, το οποίο επιτρέπει στην Επιτροπή να απαγορεύει μόνο τις υπάρχουσες συμφωνίες, ούτε στο άρθρο 14 του κανονισμού 1984/83, το οποίο επιτρέπει την ανάκληση του ευεργετήματος της εξαιρέσεως κατά κατηγορίες μόνο στην περίπτωση των συμφωνιών αποκλειστικής προμηθείας, η εφαρμογή των οποίων αποδεικνύεται ότι προκαλεί αποτελέσματα ασυμβίβαστα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

Εξάλλου, αντιβαίνει προς την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που είναι μια από τις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου, ο αποκλεισμός ορισμένων επιχειρήσεων από το ευεργέτημα, στο μέλλον, ενός κανονισμού που προβλέπει εξαίρεση κατά κατηγορίες τη στιγμή που άλλες επιχειρήσεις μπορούν να συνεχίσουν να συνάπτουν συμφωνίες αποκλειστικής προμηθείας όπως αυτές που απαγορεύει η απόφαση. Η απαγόρευση αυτή θα ήταν ικανή να θίξει την οικονομική ελευθερία ορισμένων επιχειρήσεων και να δημιουργήσει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην αγορά, πράγμα που αντιστρατεύεται τους αντικειμενικούς σκοπούς της Συνθήκης.